

KAKO GOVORE ZDAJ GRŠKI KVIZLINGI

(Constantine Poulus je bil prvi zavezniški korespondent, ki je prišel na tla osvobodjene Grčije in je imel priložnost razgovarjati se z bivšim grškim kvizlingom v njegovem zaporu. Izjave grškega kvizlinga so izredno značilne in zanimive — morda ne le za grške razmere).

Ivan Rallis, rejeni grški Laval, živi zdaj prijetno in udobno v istem zaporu, v katerega je bil prej vržen na tisoče grških rodoljubov in jih pozneje postal v smrt ter mirno zagovarja svoje sodelovanje z Nemci.

Rallis ima popolno svobodo gibanja v svojem zaporu. Ima svojo lastno celico, udobno posteljo in izvrstno hrano. Prepričan sem se na svoje lastne oči, da mu dostavljajo celo bel kruh, ki je na Grškem velika in dragocena redkost. Tudi oblečen je dobro, akoravno je obleka že postala nekoliko ozka za njegovo zavalito postavbo — a še mu ni dovolj. Zahteval je od nas treh korespondentov, naj interviramo v njegov prid, da bodo boljše ravnanje z njim ... in pri tem je popravil svoj monokel.

Rallis se zagovarja s tem, da je postopal tako, kot se mu videlo najbolje za grški narod. Poskušal je ovreči obtožbo, da je bil poslušno orodje v rokah nacijev, ter poudarjal vedno izjavo, da je reševal deželo pred komunistom. Edini razlog, katerega je navedel za organizacijo svojih takozvanih bataljонов varnosti, je ta, da je hotel zatreti podtalno gibanje grškega odpora. Dostavil je, da mu je žal, da jih ni bilo poklanih še več.

"Vedno sem bil proti komunistom, in bom proti njim do konca svojih dni", je naglašal Rallis. "Nisem mogel drugače kot prositi Nemce, da mi dostavijo orožje."

Nikakor ni hotel priznati, da je sodeloval z Nemci tudi v drugih pogledih. Trdil je, da je bil v borbi proti komunistu edini cilj in edina skupnost z Nemci. On, prav kot njegovi tovariši v celici, od katerih se nobeden ne pozna, da je na Grškem razsajala lakota in najstrašnejše pomanjkanje, so vsi pripravljeni, da bo zunanji svet sodil na tem temelju o njihovih pokoljih grških patriotov, da jim bo dal odpuščenje, češ, da so bili vsi ti nesrečniki "komunisti", ter da bodo nagajani zaradi tega, a vsi njihovi grehi glede sodelovanja z Nemci pa da bodo pozabljeni.

Rallis in njegova skupina so del onih 130 civilnih oseb in približno 400 častnikov, katere je vlada dozdaj zaprla pod obtožbo, da so podpirali okupatorja. Dozdaj izdane policijske tiralice na podlagi te obtožbe prese-gajo že 1.300 oseb.

Vse lokalno časopisje pa je zdaj temu zelo razburjeno in ostro napada vlado radi njene nepopolnosti in namreč tej vrsti ljudi. Vsi časopisi naglašajo, da so do sodenja ukrepi vlade nezadostni in da ne dajejo nobene garancije, da bodo vsi, ki so krivi, tudi zares pritrirani pred sodišče. V mnogih slučajih, so (Nadaljevanje na 3. strani)

Za predsednika

FRANKLIN D. ROOSEVELT

"Gallup Poll" daje prednost Rooseveltu

PRINCETON, N. J., 5. novembra. — Kot izkazuje zadnje poizkusno glasovanje "Gallup polla", ki je v teku zadnjega tedna tehtalo javno mnenje širom Zed. držav, bo predsednik Roosevelt pri volitvah v torek dobil 51,5 procentov, gov. Dewey pa 48,5 procentov vseh oddanih civilnih glasov.

Kakor piše dr. George Gallup, pa navzlic mali razliki v popularnih glasov, ni izključeno, da bo predsednik Roosevelt izšel iz volilne borbe z ogromno večino elektoralnih glasov. Ako bo za Roosevelta oddanih samo en procent več ljudskih glasov kot napoveduje poizkusno glasovanje v dveh vodilnih državah — New York in Illinois — bo Rooseveltova zmaga dobila značaj "poplave."

Izid volitev, pravi dr. Gallup, predvsem odvisi od tega, kako bodo ljudje volili v 12 državah, ki skupno posedajo 190 elektoralnih glasov. Te države so: Pennsylvania, Massachusetts, New Hampshire, Oklahoma, Oregon, Idaho, West Virginia, Delaware, New York, New Mexico, Illinois in Massachusetts.

Upanje gov. Dewey-a za zmago tiči v možnosti, da bi mu premik malega odstotka ljudskih glasov dal dovolj elektoralnih glasov za izvolitev.

Popolnoma izključena tudi ni možnost, da bo razlika med glasovi civilistov tako majhna, da bodo odločili glasovi, katere bodo oddali moški in ženske, ki se nahajajo v oboroženih silah. V takem slučaju bi morda vzelo par tednov, predno bi se dognalo, kdo bo prihodnji predsednik Zedinjenih držav.

Jutri, 7. nov pojdite na volišče in volite. Volilne koče bodo odprte od 6.30 ure zjutraj do 6.30 ure zvečer.

ZADUSNICA

V sredo ob 8:15 uri zjutraj se bo v cerkvi sv. Vida brala zadusnica za pokojne Mrs. Julijo Adamič. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se opravila udeležijo.

Novi grobovi

FRANK KERN

V soboto večer je preminil v St. Alexis bolnišnici Frank Kern, star 52 let, stanujoč na 20187 Goller Ave. Doma je bil iz Stične vasi na Gorenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 34. leti. Od leta 1932 do 1941 je bil oskrbnik pri fari sv. Kristine. Bil je član društva sv. Kristine št. 219 K. S. K. J. in društva "Lunder - Adamič" št. 28 S. N. P. J. Tukaj zapušča hčer Hedwigo, poročeno Jansa, dva sinova Cpl. Franka in Williama S. I. c, dve pastorki Frances, poročeno Jackomin, in Josephine, poročeno Trunk, ter pastorka Joseph Grile, v Kanadi pa zapušča brata Petra. Pogreb se bo vršil v sredo ob 8:45 uri zjutraj iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 East 152 St., v cerkev sv. Kristine in nato na Calvary pokopališče.

NOVOROJENKA UMRLA

V Glenville bolnišnici je staršem Anton in Frances Primom umrla hčerka, novorojenka. Družina stanuje na 983 Addison Rd. Dekliško ime matere je bil Frances Chiligoj, z 834 Rydard Rd., oče pa služi v armadi. Pogreb se vrši danes ob 2. uri popoldne iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda.

PAUL GRDASIČ

Naglomla je v soboto, ko se je nahajal pri obedu, umrl Paul Grdasič, star 56 let, stanujoč na 6018 Glass Ave. Podlegel je srčni hibi. V Ameriki se je nahajal 30 let ter je delal pri Willard Storage Battery Co. V stari domovini pri Zagrebu, zapušča soprogo in hčer, tukaj pa brata Franka, stanujočega na 12818 St. Clair Ave. Pogreb se vrši iz pogrebnega zavoda A. Grdina in sinovi, 1053 E. 62 St.

JOSEPH L. SURTZ

Pogreb pokojnega Joseph L. Surtza, tajnika slovenske North American banke, se bo vršil v torek zjutraj. Bil je član društva sv. Vida št. 25 KSKJ in društva Clairwoods št. 40, S. D. Z.

Jutri, 7. nov pojdite na volišče in volite. Volilne koče bodo odprte od 6.30 ure zjutraj do 6.30 ure zvečer.

Nocoj bo Frank Lausche govoril v SND!

Volilna kampanja za predsednika Zed. držav in governorja Ohio se bo zaključila v slovenski naselbini danes ob 8. uri zvečer z velikim ljudskim shodom v dvorani S. N. Doma na St. Clair Ave.

FRANK J. LAUSCHE bo glavni govornik na tem shodu, s katerim bo završil svojo kampanjo za governorja, tekom katere je obiskal vse dele države Ohio. Govoril ne bo kot politik in kandidat, kajti med nami, ki ga poznamo kot prijatelja in soseda, mu ni treba iskati glasov, temveč govoril bo kot govori brat bratu.

Na shodu, ki ga prireja demokratska organizacija 23. varde, bo nastopil tudi WILLIAM C. PICKREL, ki kandidira za zveznega senatorja proti Robertu Taftu, zagrizenemu nasprotniku predsednika Roosevelta, in slišali boste druge kandidate za važne in okrajne urade.

Nocoj vsi in vse na shod v S. N. Domu! Pokažimo dejansko, da stojimo kot eden za predsednikom Rooseveltom in izkažimo čast našemu velikemu sinu Franku Lauschetu, bodočemu governorju države Ohio!

Jutri, 7. nov pojdite na volišče in volite. Volilne koče bodo odprte od 6.30 ure zjutraj do 6.30 ure zvečer.

Kratke vesti

MESA JE ODREDILA POVRATEK NA DELO

Uradniki samostojne unije MESA so včeraj vsem stavkujočim članom v Detroitu, Toledo in drugih mestih naročili, da se takoj vrnejo na delo. Unija je podvzela ta korak, potem ko je predsednik Roosevelt v soboto ukazal, da armada prevzame 9 tovarni v Toledu, kjer so bili delavci omenjene unije na stavki. Stavka se je začela radi jurisdikcijskega spora s CIO.

ZAVEZNIŠKE IZGUBE V ITALIJI SO 116,150

RIM, 4. novembra. — Zavezniški gl. stan v Rimu naznanja, da zavezniške izgube v Italiji izza velike ofenzive, ki se je začela 11. maja, do sedaj znašajo 116,150 mož. Nemške izgube v istem času znašajo 194,000.

NEMCI PRAVIJO, DA JE BIL TITO RANJEN

LONDON, 4. novembra. — Oddaja nemškega radija je danes poročala, da je bil maršal Tito, poveljnik Jugoslovanske osvobodilne vojske, ranjen v napadu, ki ga je vprizoril nanj nek srbski nacionalist.

F. D. R. POJASNIL, ZAKAJ ŽELI ZMAGO

BOSTON, 4. novembra. — Predsednik Roosevelt je v svojem nocojšnjem govoru izjavil, da se je jako obotavljaval iznova kandidirati, ampak sedaj močno želi, da bi z magala, to pa vsled tega, ker se ni še v nobeni kampanji opozicija v toliki meri posluževala laži in potvarjanj kot to delajo republikanci v tej kampanji.

Za governorja

FRANK J. LAUSCHE

Kaj se godi na Španskem?

WASHINGTON, (O.N.A.) — Dobro informirani washingtonski krogi pravijo, da vlada v Španiji velik strah, da utegne priti v bližnji bodočnosti do velikega upora proti falangi. Ta strah prihaja do izraza v tem, da je bilo na stotine oseb usmrčenih v španskih koncentracijskih taboriščih v teku meseca septembra. Nanovo pa je bilo aretiranih najmanj 1,500 oseb, katere veljajo, ali pa so osumljene, da so proti Francou in njegovi falangi.

Isti viri pravijo, da je v teku zadnjih mesecev našlo svojo pot nazaj v Španijo približno 12,000 španskih republikancev. V splošnem prevladuje mnenje, da čaka Francovo administracijo huda borba, katero njegov režim najbrže ne bo mogel prenesti.

VESTI IZ ŽIVLJENJA AMERISKE SLOVENCEV

Sharon, Pa. — Dne 27. septembra je tukaj umrl Joe Malovich, v najlepši dobi življenja, star 38 let. Poleg staršev zapušča ženo in dva nedorošla sinova. Zadnje dni so se pri družini Glaser oglašile vile rojenice in pustile krepkega sinčka.

Milwaukee, Wis. — Dne 27. oktobra je tukaj umrl John Koropec, star 72 let, rojen v Slovenski Bistrici na Stajerskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 31 leti. Zapušča sedem sinov in hčer.

New York. — Dne 28. oktobra je na operacijski mizi v bolnišnici umrla Margareta Patelli, znana kot Škrabarjeva Metka, stara 48 let in doma iz Domžal. Poleg moža zapušča dve hčeri in sina v Pennsylvaniji.

Aurora, Minn. — S/Sgt. James Orazen, star 21 let in sin družine Peter Orazen je 26. oktobra padel na italijanski fronti. K vojakom je šel marca 1943 in pet mesecev pozneje je bil poslan preko morja. Dne 13. januarja je bil ranjen pri Cassinu, za kar je bil odlikovan z močnim srečjem, kakor tudi 2. juni.

Slaboumnež ugrabil in umoril dete

Včeraj je 29-letni Albert Krinbring, stanujoč na 2816 Payne Ave., ki je nedavno zbežal iz zavoda za slaboumne, ugrabil 18 mesecev staro Pauletto Weisberg, hčerko Mr. in Mrs. Sigmund Weisberg, bivaajočih na 8909 Esterbrook Ave., potem pa je odnesel v Gordon park, kjer je bilo najdeno mrtvo dete v jarku, v katerem je stala tri palce visoka voda.

Mrliški oglednik dr. Gerber je izjavil, da je bila deklica utopljena, da pa je slaboumnež poprej dete spolno oskrnil.

Krinbring je policijo sam peljal do kraja, kjer je ležalo popolnoma nago truplo deteta, ki je bilo ugrabljeno, ko sta oče in mati spala.

Krinbring, ki je bil tekom zadnjih let dvakrat aretiran radi nadlegovanja deklic in dečkov, je nedavno zbežal iz zdravnega zavoda za slaboumne v Apple Creek. Policija ga je prišla, ko je stric deteta, Max Peitzer, po najdbi trupla, obvestil policijo, da ga ima na sumu kot zločinca. Krinbring je bil namreč svoj čas uposlen v Peitzerjevi tapetni delavnici na 1779 E. 30 St.

Ko je bil aretiran, je bebec policiji prostodušno priznal, da je zlezel v Weisbergov dom skozi odprtino za dostavljanje mleka, potem pa se je splazil v spalnico in zbežal z detetom skozi okno.

Jutri, 7. nov pojdite na volišče in volite. Volilne koče bodo odprte od 6.30 ure zjutraj do 6.30 ure zvečer.

ja pri Rimu, za kar je bil odlikovan s hrastovimi listi. Poleg staršev zapušča brata in sestro.

Johnston City, Illinois. — Dne 17. oktobra je tukaj umrl John Glivnik, star 69 let. V Johnston City je prišel leta 1914. Zapušča dva sinova in hčer.

Duluth, Minn. — Tukaj je v bolnišnici umrl John C. Sterle, star 46 let in bolan dalj časa. Zapušča dva brata in dve sestri.

B-29 BOMBNIKI UDARILI BAZO V SINGAPORU

Oljne rafinerije na Sumatri ostro bombardirane od ameriških letal

WASHINGTON, 5. novembra. — Ameriški superbombniki B-29 so danes zadali dvojen udarec japonski sili na Daljnem vzhodu, ko so bombardirali japonske mornariške instalacije v Singaporu in obenem udarili velike oljne rafinerije na Sumatri. Oba napada, o katerih se uradno poroča, da sta bila izvršena z izbornim uspehom, je vprizorila 20. ameriška zračna sila na Pacifiku.

Rdeča vojska samo dve milj od srca Budimpešte

LONDON, ponedeljek, 6. novembra. — Nemški radio je danes zgodaj zjutraj naznanil, da so ruski tanki udarili skozi obrambe v predmestjih Budimpešte in da se nahajajo samo dve milj od središča madžarske prestolice.

Radio v Bukarešti obenem naznanja, da so druge sovjetske sile, ki so pridrvele v bližino mesta od vzhodne strani, udarile v Budimpešto s severa in udarile 12 milj dalje.

Poročila iz Madžarske, ki prihajajo sem skozi Bukarešto, ustvarjajo vtis, da se pretežni del nemške vojske že nahaja na begu preko Donave na zapadno stran mesta, in da so Nemci večji del prestolice že evakuirali.

Poročilo iz Berlina pravi, da so Rusi veliki napad na Budimpešto napravili z najmanj 300 tanki in 65.000 možmi.

Zavezniki odprli ofenzivo proti Arnhemu

LONDON, 6. novembra. — Berlinski radio je nocoj naznanil, da so britske čete pod poveljstvom gen. Montgomeryja vprizorile nov napad na sektorju blizu Arnhemu.

Zavezniški viri pa istočasno poročajo, da sta dve zavezniški armadi prodrli do reke Maas na Holandskem in da se na otoku Walcheren nahajata samo še dve mali izolirani skupini Nemcev.

5,000 letal bombardiralo Nemčijo

LONDON, 4. novembra. — Danes je zavezniška zračna sila vprizorila strahovit napad na nemška industrijska mesta v Porenju.

V napadu, katerega se je udeležilo 5,000 letal, je bilo udarjenih 11 mest. Ameriški bombniki poročajo, da niso niti v enem slučaju naleteli na opozicijo nemške zračne sile.

Dan so zaključili britski bombniki, ki so zvečer vprizorili napad na Bochum, važno industrijsko mesto v Porurju.

Nemci iztrgali zavzeto vas Schmide

PARIZ, 5. novembra. — Nemci so danes v silnem protinapadu, podpiranem od tankov in artilerije, iztrgali Amerikancem vas Schmidt, toda takoj potem, ko so Nemci zasedli vas, so prišla ameriška letala in jo popolnoma uničila.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25
For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

KAKO SO FAŠISTI SKUHALI VOJNO Z GRČIJO?

III.

Nekaj vprašanj in vojna je bila sklenjena...

Badoglio: Pri proučevanju grškega problema poučarjam, da se smemo ustaviti v Epiru. Nočem pretiravati s trditvijo, da moramo zasesti tudi Kreta in Peloponez, če hočemo okupirati Grčijo. Operacija v Epiru, takšna kakršna je popisal Viconte Prasca, je dobro utemeljena. Ker je ž njo zavarovano naše desno krilo, ne bi mogle sovražne sile predstavljati težkoč. In končno imamo letalstvo.

Duče: V prvo linijo bomo postavili najmanj 400 letal, upoštevajoč angleško pomoč.

Badoglio: Potrebno je, da zasedemo vso Grčijo, če želimo grško kapitulacijo. Za to je treba 20 divizij, medtem ko jih imamo v Albaniji 9 in še eno konjeniško divizijo. Pod takimi pogoji je jasno, da so nam potrebni trije meseci časa.

Viconte Prasca: Z zavzetjem Aten presečemo Grčijo in se usmerimo proti Solunu.

Duče: Kolikšna je razdalja od najskečajne točke zasedenega Epira do Aten?

Viconte Prasca: 250 kilometrov s cestnim omrežjem, ki je srednje kakovosti.

Duče: In kakšen je relief?

Viconte Prasca: Samo strmo nerodovito gorovje.

Duče: Kako potekajo doline?

Viconte Prasca: Od vzhoda proti zahodu, to se pravi naravnost v smeri Aten.

Duče: To je zelo važno.

Roatta: To je točno samo do gotove meje, kajti premagati je treba gorsko verigo z višinami do 2000 metrov (pokazuje Mussoliniju ozemlje na zemljevidu).

Viconte Prasca: To je ozemlje, na katerem je vse polno poti in steza.

Duče: Kaj ste že hodili tam?

Viconte Prasca: Da, večkrat.

Duče: Še dvojje vprašanj: Koliko nadomestnih divizij bi bilo po vašem potrebno poslati v Albanijo za okupacijo celotnega ozemlja, ki vodi v Atene?

Viconte Prasca: Izgleda, da bi zadostovale tri planske divizije; seveda je to odvisno od okoliščin. Te sile bi lahko prevozili v Arski zaliv v eni sami noči.

Duče: Kakšna bo albanska pomoč redovne vojske in gerilcev? V nekem oziru je tudi to važno.

Viconte Prasca: Tudi v tem pogledu smo že izdelali načrt. Potrebno bi bilo organizirati gerilske odrede po 2,500 do 3,000 mož, ki bi jih vodili italijanski častniki.

Jacomini: Pametno bi bilo, da ne bi pošiljali preveč muslimanov, ker bi na ta način preprečili maščevanja.

Duče: Koliko gerilskih odredov mislite, da lahko organizirate?

Viconte Prasca: Vse se je že organizirano. Brzjavil sem in ukazal najstrožjo pripravljenost.

Duče: Kakšno orožje imajo gerilci.

Viconte Prasca: Po nekaj lahkih strojni in ročne granate.

Kaj pa Jugoslavija?

Duče: Kakšne ukrepe ste podvzeli na jugoslovanski meji?

Viconte Prasca: Tam imamo dve diviziji, en bataljon karabinierjev in en bataljon granicarjev. To se pravi precej diskretno kritje.

Duče: Ne verujem, da bi moglo priti do napada s te strani. Naše čete pa se lahko naslonijo na pripravljene utrdbe.

Viconte Prasca: Moram dodati, da je zemljišče za obrambo zelo pripravno. Ničesar se nimamo bati, ker je vsa meja zasedena. Vsakih 500 do 600 metrov je postavljena močna straža.

Jacomini: Ali bi v Albaniji lahko poklicali pod orožje nekaj letnikov?

Duče: Koliko mož daje vsak letnik?

Jacomini: Približno 7,000.

Duče: Temu vprašanju je treba posvetiti vso pažnjo. Ne smemo pa tem četam dovoliti prevelike udeležbe, da ne bi izgledalo, kakor da so Epir zasedli Albanci. Gotova soudeležba Albancev bi bila koristna, ne bi pa smela vznemirjati prebivalstva. Jaz bi mobiliziral dva do tri letnike. Zanimati pa nas mora tudi protiletalska obramba, da bi se preprečilo bombardiranje petrolejskih področij in albanskih mest po načinih, ki so potrebni za najboljšo obrambo petrolejskih vrelcev. Potrebna so nam torej precejšnja protiletalska sredstva.

Soddu: Ukazal sem, da pošljejo v Albanijo 75 škodinih topov, ki smo jih prejeli iz Nemčije.

Viconte Prasca: Obramba Tirane se omejuje na dve skupini, celotna obramba Albanije šteje samo pet takih skupin.

Duče: Za Albanijo je potrebnih najmanj 100 baterij, ker je potrebno preprečiti bombardiranja podnevu, ki vplivajo demoralizirajoče na prebivalstvo. Potrebno je torej poslati v Albanijo vse baterije škoda in Oerlikon.

Soddu: Nismo še vseh dobili. Ko jih prejmemo, jih bomo odposlali.

Duče: Kopni obrambi je treba priključiti lovška letala. K sreči jih imamo dovolj na razpolago. 1. oktobra smo imeli v Albaniji 52 aparatov takoj razpoložljivih, 15 pa takih, ki so na bojišču neuporabni.

Duče zaključuje

Duče: Izgleda, da smo proučili vse podrobnosti problema.

Badoglio: Podrobnosti bo izdelal glavni generalštab.

Duče: V kratkem: Prvo poglavje: ofenziva v Epiru; pritisk na Solun. Drugo poglavje: Pohod na Atene.

Sestanek je bil zaključen ob 12.30 ("Il Tempo" pravi, da je to ura kosila).

Zapisnik je odobril duče v Palazzo Venezia, 16. oktobra 1940 ob 14. uri.

Tajnik:

Podpolk. TROMBETTI.

UREDNIKOVA POŠTA

Iz Euclida

Politično gibanje ni tako živahno kakor bi bilo pričakovati, akoravno da so sedanje volitve v Ameriki zgodovinskega pomena, posebno pa za slovenski narod, kar se zavedajo člani in članice slovenskega demokratiškega kluba v Euclidu, veliko časa, dela in denarja žrtvujejo v svrhu izvolitve predsednika Roosevelta in Lauscheta za guvernerja.

V Columbus, O., pravijo nekateri politični opazovalci, da če bo dopil žup. Lausche, v Cuyahoga okraju 100,000 glasov večine, potem mu je zmaga zagotovljena.

Naše upanje pa je, da bo župan Lausche, dobil večino od 150,000 do 200,000 glasov, ker v Cuyahoga okraju dobro poznamo clevelandskega župana, da je mož na mestu, pošten, odkrit, vstrajen in razsoden. Pokazal se je enakega moča, ko je bil sodnik na Cuyahoga okrajnem sodišču, izrekal je razsodbe pravično in nepristransko, ter pri razsodbah ni poznal prijatelja in ne sovražnika. Stari sodniki, odvetniki in splošen narod je občudoval bistroumnost tega mladega moža. Pokazal se je tudi dobrega gospodarja, kot župan mesta Clevelanda, ker vedno je zahteval, in to se je tudi zgodilo, da se ravna pošteno z ljudskim denarjem in imetjem.

Prepričani smo, da bo ravno tako pošteno in razsodno gospodaril v državi Ohio. Da bomo dobili polno mero Lauschetove zmožnosti kot od guvernerja, mu moramo obdržati prijateljsko administracijo v Washingtonu, ker to bo olajšalo guvernerju napornost in bo v dobrobit celi državi. Je še veliko drugih vzrokov, da obdržimo sedanjo administracijo v Washingtonu, oziroma, da ponovno izvolimo predsednika Roosevelta.

Znano je tudi, da ako pridejo republikanci v federalno administracijo, bodo suhaške organizacije z vso silo pritiskale, da se Ameriko zopet posuši, da se odstrani vsake vrste opojna pijava, ker te organizacije imajo na milijone dolarjev pripravljanih v to svrhu. Priporočljivo je, da ostane predsednik Roosevelt še nadaljnjih štiri leta v Beli hiši, ker tudi ameriški vojski izmed

še za nadaljni termin, kajti Roosevelt je izkušen, pameten in spoštovan, ne samo v Ameriki, ampak po celotni svetu, in iz vseh delov sveta, imajo ljudje zaupanje v našega predsednika Mr. Roosevelta.

Dobro so mu znane svetovne in domače razmere: tudi ve, da ako bi republikanska stranka prišla v federalno administracijo, da bi dobili izolacionisti premoč in bodo ravno tako naredili kakor so storili pod predsednikom Hardingom, da niso hoteli prisostvovati pri urejevanju svetovnega miru, in so prepustili male narode na milost in nemilost barbarškemu narodu modernih tolvajev. Kadar se morila ujame, se ga more dati pod ključ, da se mu zbije iz glave ambicija "drang nach Osten" preko Slovenije in drugih slovanskih ozemelj. Tak a grozodejstva se bodo nadaljevala, kakor se vršijo sedaj, ako ne bo pravi in trajni mir sklenjen, v popolnem sporazumu vseh zavzoziških narodov. Amerika mora ostati član družine svetovnih narodov tudi v mirnem času, da ima vsaj nadzorstvo nad vročerkvimi narodi, da ne bodo hodili ameriški sinovi kri prelivat in male narode osvobodjevat, vsakih 25 ali 30 let.

Edini mož, kar jih ameriška javnost sedaj pozna, da je zmožen, s pomočjo ostalih zavezniških narodov, da po tej svetovni vojni uvrsti pravi in stalni mir, je Franklin D. Roosevelt.

Znano je tudi, da ako pridejo republikanci v federalno administracijo, bodo suhaške organizacije z vso silo pritiskale, da se Ameriko zopet posuši, da se odstrani vsake vrste opojna pijava, ker te organizacije imajo na milijone dolarjev pripravljanih v to svrhu. Priporočljivo je, da ostane predsednik Roosevelt še nadaljnjih štiri leta v Beli hiši, ker tudi ameriški vojski izmed

vsakih 9 vojakov jih je 8 proti suši, so proti takim spremembam, dokler se domov ne povrnejo.

Hvala vsem članom kluba in drugim, kateri se trudijo in delujejo v prid izvolitve cele demokratske liste, posebno pa za predsednika Roosevelta in guvernerja Lauscheta. Kdor hoče voliti na zmagovalni stranki, naj na volilni poli poišče znak petelina, na dveh prostorih in, naj pod petelinom napravi križ, in delo bo dobro storjeno.

Matt F. Intihar, preds.

Jutri moramo voliti

Cleveland, O. — Čas kar hiti naprej. Imamo še en dan do torka 7. nov., ko bomo šli v volilne kočice in storili našo državljansko dolžnost in odločili, kdo bo naš predsednik Združenih držav in guverner države Ohio.

Vem, da ste slišali po radio govoriti republikanskega kandidata za predsednika. On ne pove drugega, kakor blati sedanjo administracijo z lažmi, ki nimajo nobene podlage ali resnice. Vsako stvar, ki jo prinese naprej, jo že sedaj uživamo pod sedanjo administracijo.

Mi se še zmerom nahajamo v vojni in imamo naše sinove in hčere oddaljene od naših domov na tisoče milj in ne vemo, kdaj jih bomo zopet videli. Res, da se vojna nagiblje h koncu, zato potrebujemo v tem kritičnem času moža, ki zna sam odločevati v takih resnih časih. Mi ne bomo samo sebi storili dobro, če obdržimo sedanjega predsednika v uradu, ampak tudi našim sinovom, ki se bodo vrtnili iz vojne, da ne bo treba zopet čez 20 let njihovim sinovom iti v vojno.

Vse to bomo pridobili le s tem, če obdržimo še naprej v uradu predsednika Franklin D. Roosevelta.

Enako nizekto in umazano kampanjo vodi republikanski kandidat proti našemu kandidatu za guvernerja Frank J. Lauschetu. Če bi vse skupaj spravil v en žakelj, ne bi bilo drugega, kakor sama laž. Mi Slovenci dobro vemo, da je naš Frank v vsakem javnem uradu izvršil svojo dolžnost, in še boljše kakor njegovi predniki.

Zato sedaj z vsakim nastopom v tej kampanji si pridobiva več in več prijateljev. Ker sedaj ne morejo najti druge napake, so začeli predbacivati verške in plemenske predstoke. — Pokažimo tem zagrizencem na volilni dan, da hočemo imeti za guvernerja moža, ki je zmožen obvladati vse zapreke, Frank J. Lauschetu.

Wm. Pickrel je kandidat za zveznega senatorja na dem. listi in kandidira proti Robertu Taftu, največjemu reakcionarju in največjemu sovražniku delavstva. Volimo za Wm. Pickrel, ki je naš prijatelj in obenem prijatelj predsednika Roosevelta.

Na ostali dem. listi so kandidati, ki so bili indorsirani pri našem klubu pri primarnih volitvah. Za komisarja Cuyahoga okraja je priljubljen župan Maple Heights, John J. Pekarek za klerka sodnije Leonard F. Fuerst, za državnega poslanca Wm. Boyd in Joseph Kovach in vsi drugi kandidati na dem. listi so zmožni za urade, v katere so bili nominirani ali jih že sedaj posedajo.

Ko boste šli jutri v volilno kočico in dobite tam svojo glasovnico, ne delajte križe pri vseh imenah, ampak naredite križ pod petelinom in sicer na obeh glasovnicah in boste s tem volili za predsednika Roosevelta in Frank J. Lauscheta in o-

stale kandidate na demokratski listi.

Za Slovenski demokratski klub 32. varde
John Zaman, predsednik.

JOHN O. McWILLIAMS

John O. McWilliams, sedanji okrajni inženir, kandidira za ponovno izvolitev v ta urad. Tekom časa njegovega uradovanja, je okraj bil deležen dobre administracije. Popravilo in zgradilo se je mostove in ceste in napredek, ki je bil s tem zaznamovan, je dobil priznanje od vladnih pregledovalcev.

Mr. McWilliams ima 32 let izkušnje v inženirstvu, zadnjih 12 let pa je v uradu okrajnega inženirja. Če hočete, da bo ta urad imel še za v bodoče uspeh pri javnih delih, napravite križ pred njegovim imenom, ko boste jutri šli na volišče.

DR. S. R. GERBER

Dr. S. R. Gerber je bil prvič izvoljen v urad okrajnega mrliškega oglednika v novembru leta 1936. Leta 1940 je bil ponovno izvoljen in letos je zopet kandidat za ponovno izvolitev.

Tekom vseh let, odkar se nahaja v temu uradu, je Dr. Gerber vršil svoje posle v splošno zadovoljstvo višjih oblasti in javnosti. Vpeljal je mnogo novih metod v svoj urad, kar je omogočilo napraviti bolj natančna poročila, in prihraniti mestu denar.

Ne pozabite iti jutri na volišče, in napravite križ pred imenom Dr. S. R. Gerber za okrajnega mrliškega oglednika (County Coroner).

SEZNAM

S KOM MORETE POMAGATI K ZMAGI

MASCOBE IN MASTNI ODPADKI
Prodajte vašemu mesarju

KOVINSKI ODPADKI
Povprašajte v vaši mestni dvorani

SHRANITE STARE CASOPISE
Pokličite PR. 6100 za odpremo

KOSITERNE SKATLJICE
— Operite jih
— Strite jih
— Shranite jih
— Oddajte jih

na pristojna mesta za pobiranje

Pobiranje v Clevelandu:
na vzhodni strani:
prvo nedeljo v mesecu;
na zapadni strani:
tretjo nedeljo v mesecu

ŠKRAT

NA DOMAČI FRONTI

Ko je v stari domovini pogorela vas, so rekli: Pomagajte! Ko je pred zadnji petek med drugimi gorela svetovno znana "Kurja vas" (Lake Court), sem za pogorele moje družine prispeval sam 25 dolarjev.

Če bi kdo rad videl Medveda v Clevelandu, naj pride na 6205 Glass Ave., kjer ima svojo gostilno v Setnikarjevih prostorih.

Na Kotnikovih prostorih, 7338 St. Clair Ave., je cela ribniška kompanija prevzela gostilno. So John Lenaršič, John Savrich, Mary Savrich in Margie Lenaršič. Obe dajeti za baro kor pri mizi.

John Pekarek, župan mesta Maple Heights, bo izvoljen okrajnim komisarjem. Ga priporočam jaz in John Glach.

Stavim 100 dolarjev na Lauschetu in 100 dolarjev na Rooseveltu. Denar lahko dobite na 4502 St. Clair Ave., pri Therese in Frank Cerkeniku, v gostilni Joe Pograjc.

ODVETNIŠKA ZVEZA PRI POROČA SODNIKE

Clevelandška odvetniška zveza je vodila med svojimi odvetniki poizkusno glasovanje, da se dožene, kateri izmed kandidatov za sodnike so najbolj popularni.

To poizkusno glasovanje je izkazalo, da je sodnik Julius M. Kovachy izmed petih kandidatov na prvem mestu. Drugi, ki so bili od odvetniške zveze izbrani kot zmožni za urad sodnika, so: Carl V. Weygandt, vrhovno sodišče države Ohio, sodnika Edward S. Matthias in William L. Hart sta dobila indorsiranje za druga dva mesta na vrhovnem sodišču države Ohio.

Sodnik Daniel E. Morgan na prizivno sodišče, in sodnik Frank J. Merrick, Samuel H. Silbert in Charles J. McNamee za okrajno sodišče nimajo protikandidatov.

Za takojšnjo pomoč
bednim v stari
domovini koncert v
nedeljo. Sodelujejo
pevska društva iz
Clevelanda, Collinwood
da in Euclida

LEPI STRIČEK

BEL-AMI

Francoški spisal — GUY DE MAUPASSANT

Prevel — OTON ŽUPANČIČ

Prvi del.

I.

Blagajničarka mu je izplačala drobiž iz njegovih pet frankov, in Georges Duroy je stopil iz restorana.

Oeden dečko je bil že od rojstva, in nositi se je znal — nekdanji podčastnik. Vzravnan se je, zasukal si brke po vojaško, s kretnjo, ki mu je prišla že čisto v navado, in objel zapoznele obednike z naglim, krožečim pogledom, s pogledom lepega fanta, kakor bi vrgeel mrežo.

Zenske so se bile ozrle za njim: tri drobne delavke, neka čitljiva godbe srednjih let, slaba počesana, sploh zanemarjena, z vedno prašnim klobukom, v obleki, ki ji je visela vedno po strani, in dve meščanki srednjega stanu s svojima možema, ki sta hodili vsak dan obedovat v to gostilno po stalnih cenah.

Na cesti je za trenutek postal in se je vprašal, kaj bi sedaj bilo je osemindvajsetega junija, in v žepu mu je ostalo do konca meseca natanko tri franke štirideset. To je pomenilo dvoje obedov brez večerij, ali dvoje večerij brez obedov, kar mu drago. Prevdaril je, da bi kobilu kosilo za dvaindvajset surov, dočim bi jih potrošil za večerjo trideset, in tako bi mu ostalo, ako bi se zadovoljil z opeklanskimi obedi, frank dvajset centimov prebitka, kar je pomenilo nadalje dvoje prigrizkov — klobasico s kruhom — na povrhu še dve čaši piva na večerju. To so bili njegovi vsi stroški in njegova posebna zabava v večernih urah; in ta je ubral pot po cesti Notre-Dame-de-Lorette.

Korakal je tako, kakor svoje dni, ko je nosil še huzarsko uniformo, prsa izbočena, noge marširajoče, kakor da je stopal pravkar raz konja; meni nič, meni nič je mahal po živahno mršavi ulici, zadeval se ljudem ob ramena, ter jih suval, nikar da bi se dal odvrniti tudi za koga od svoje smeri. Cilinder, ki je bil že precej ogoljen, si je v roki držal nekoliko na uho in trdo delal s petami ob tlak. Druge se je, kakor bi ves čas koga gledal, ljudi, ki jih je srečaval, celo mesto — lep vojak.

Čeprav je imel na sebi prijetno obleko za šestdeset frankov, je razodeval vendar neko gizdavo eleganco, ki je sicer precej navadna, a le poznane na rdečkasto-kostančevu; brki, kakor da so mu bili nad ustnicami; s svojimi zelenimi očmi, jasnimi, s čisto belimi kodrati sami od sebe, je bil podoben pustolovcu iz popularnih romanov.

Bil je eden tistih večerov, ko v Parizu primanjkuje zraka. Zato, zavito v soparno vročino, kakor da se je znojilo v začetni noči, Kanali so bruhali iz svojih kuhinj, iz podzemskih kuhinj so prihajali na cesto skozi nizka okna ogabni smradovi po pomiranih starih omakah.

Nitaki so sedeli goloroki kot na slamatih stoli pod okni, ljudje so hodili ulicah z utrujenimi koraki, glavni klobuk v roki. Ko je dospel Georges Duroy na ulico, se je še enkrat ustavil, kaj bi naredil. Sedel je mu je zahotelo iti na avenski, Elisees in na aveniji, da bi se pod drevjem malo svedel.

žega zraka; a še drugo hrepenenje ga je mučilo, hrepenenje po ljubezni.

Kako se bo to napravilo? Tega ni vedel prav nič, a pričakoval je takega naključja že tri mesece, vsak dan, vsak večer. Včasih je kajpada ukradel tu a tam malce ljubezni, saj je bil ličen fant in galantnega vedenja, toda upal je vedno več in kaj boljšega.

S praznim žepom in vročo krivjo se je ugreval ob dotikih deklet, ki pošepetavajo ob cestnih oglih: "Ali greš z menoj, srček?" a ni si upal za njimi, ker jih ni utegnil plačati; in — o betal si je kaj drugega, drugačnih objemov, manj vsakdanjih.

Vendar je imel rad kraje, koder švigajo javne deklice, njih plesišča, njih kavarne, njih ceste; mešal se je mednje, veselilo ga je z njimi govoriti, jih tilkati, duhati njih močne parfume, in dobro se je počutil v njihovi bližini. Naposled so bile vendarle ženske, ženske ljubezni. On ni poznal do njih tistega prezira, ki je prirojen moškim s tesnejšimi rodbinskimi zvezami.

Krenil je proti Madeleni in sledil toku množice, ki se je valil počasi pod pritiskom hude vročine. Iz velikih tovarov, polnih do zadnjega kotička, se je razlivala povodenj ljudi na trotoar; pivci so sedeli pred lokalci pod blestečo, oči bijočo lučjo. Pred njimi, na majhnih štirio-glatih ali okroglih mizicah, so stale čaše z rdečimi, rumenimi, zelenimi, rjavimi, sploh vseh mogočih nijans tekočinami; in v steklenicah so se lesketali veliki prozorni kosi ledu, ki so hladili lepo, čisto vodo.

Duroy je začel hoditi počasneje, zaželel si je pijače, grlo se mu je sušilo. Zgoča žejna, žejna poletnega večera ga je bila prijel, in s slastjo je mislil na prijetni občutek, kako bi mu tekla mrzla pijača po grlu. Ampak če bi izpil ves večer samo dve čaši, potem zbogom skromna jutranja večerja, in predobro jih je poznal, tiste ure gladovanja proti koncu meseca.

Delal si je: "Do desetih moram prebiti, in potem pojdem v ameriški bar na svoj kozarec. Da bi te strela, kako sem vendar žejen!" In gledal je vse te ljudi, ki so sedeli za mizami in pili, vse te ljudi, ki so si lahko gasili žejo, kolikor se jim je hotelo. Razposajeno se je koraril, kadar je hodil mimo kavaren, in kar na oči je presojal po obrazu, po obleki, koliko denarja bi utegnil imeti vsak gost pri sebi. In jeza je vzkipevala v njem proti vsem tem mirnim pivcem. Če bi jim prebrskal žepe, bi našel zlata, srebrnega denarja in drobiža. Povprečno mora imeti vsak vsaj dva lujja pri sebi; in takole sto jin pač sedi v kavarni; stokrat dva lujja, to je štirideset frankov! "Prasice!" je zamrmral, zraven pa se je graciozno pozibaval. Ko bi bil mogel zalotiti katerega od njih za cestnim vogalom, v prav temni senci, pa bi mu bil zavil vrat, bogme, brez pomisleka, kakor je delal kmetom s kurečino na vojaških vajah.

In domislil se je svojih dveh afrikanke let, kako je plenil Arabce po malih postojankah na jugu. Zloben in vesel smehljal mu je prebežal preko ustnic, ko se je spomnil pustolovščine, pri kateri so izgubili trije možje rodu Uled — Alanskega svoje življenje, in ki je vrgla njim, njegovim tovarišem in njemu samemu, dvaletet kokoši, dvoje o-

vac in mnogo zlata, povrhu pa še smeja za čelga pol leta na ta račun.

(Dolge pr. nodnjše)

Kako govore zdaj grški kvizlingi

(Nadaljevanje s 1. strani)

ti koraki očitno nalašč tako nezadostni, trdi časopisje.

Kako prijeti in kaznovati vse izdajalce, je ena najtežjih nalog nove reorganizirane grške vlade. Težava in problem je v tem, kako določiti in z vso potrebno jasnostjo opredeliti izdajstvo in kolaboracijo. Podle propalce, izdajalci najčistejšega, oziroma najgršega kova kot Rallis, ki so na najožji način sodelovali z Nemci, ki so iz tega sodelovanja vlekli koristi na račun nesrečnega grškega naroda, bodo prej ali slej prišli v seznam pravih izdajalcev, in po-

tem pred sodišče, kjer jih bo za dela zaslužena kazen.

Toda mnogo je takih, ki so sprejeli slogane nemške protikomunistične propagande, ki so šli v tem tako daleč, da so se borili proti grškemu narodnemu odporu. Ti so vsi prepričani, da niso izdajalci, niti kolaboratorji. Res je, da so oblekli nemške uniforme in da so ubijali grške rodoljube, na tisoče in tisoče Grkov, toda prepričani so kljub temu, da so to delali v korist neke svetli stvari, za katero jim bosta Velika Britanija in Amerika v bistvu le hvaležni.

Glasom lokalnega grškega časopisja je položaj novo ustanovljene grške vlade posebno težak in zamotan radi tega, ker je mnogo starih politikov, ki pripadajo tej kategoriji ljudi. Nekateri izmed njih se celo nahajajo v vladi, ali pa na vplivnih administrativnih mestih.

Strah, ki je prevladoval prej,

da bo EAM — grška narodnoosvobodilna fronta — prevzela takoj po odhodu nacistov vso oblast v svoje roke, in izkoristila ta trenutek v svrhu maščevanja, ter da bo obsodila na smrt in poklala vse one, katere smatra krive kot narodne izdajalce in kolaboratorje, je bil prazen. EAM je imela v Atenah na primer obilo časa po odhodu nacistov in pred prihodom angleških čet, da to namero izvede. Toda zgodilo se ni nič sličnega.

Jasno je, da bo EAM ostro pazila na vladu in na njeno stopanje v tej zadevi. Zahtevala bo, da se vrše sodne obravnave popolnoma javno. Zahtevala bo tudi, da bodo obsodbe stroge in da bodo zadele vse one, ki so krivi. Prvaki EAM gibanje so prepričani, da bodo pravične obravnave dokazale, da so njihove obtožbe utemeljene, in če je res tako, potem bodo vse kazni in tudi smrt teh izdajalcev po-

polnoma v redu.

Kako dolgo bo grški narod prenašal s to svojo izredno sedanjostjo, to čaka, kako bo vlada ravnala napram izdajalcem, kako dolgo bo še trajalo, jalcem in kolaboratorjem.

predno bo zašel sam soditi in izvrševati obsodbe, to je v veliki meri odvisno od tega, kako bo vlada ravnala napram izdajalcem, kako dolgo bo še trajalo, jalcem in kolaboratorjem.

ŽENSKÉ SUKNJE

Naročite si fini FUR COAT ali Sterling sukno iz čisto volnenega blaga, direktno iz tovarne po veliko nižjih cenah kakor kje drugje, na WILL CALL pri

BENNO B. LEUSTIG

ENdicott 3426

1034 ADDISON RD.

IZVOLITE PONOVO

U.S. SENATORJA

ROBERT A.

TAFT

6 LETNI TERMIN

VOLITVE 7. NOVEMBRA

Senator Robert A. Taft

GLAVNI TAFTOV REKORD V SENATU

1. ŠEST LET je bil Bob Taft očiten nasprotnik ekstravagančam novega deala in njegovim regulacijam birokracije. Nasprotoval je večji vladni moči in teoriji, da je deficit blagoslov v krinki. Boril se je, da se odpravi agencije novega deala in zmanjša duplikacijo.
2. PREDLAGAL je konstruktivno rešitev vsakemu problemu: (a) odpravo prepovedi za orožje in posejila Angliji; (b) prostovoljno rekrutiranje dovolj velike armade za obrambo; (c) eno agencijo za kontrolno in podvig vojne produkcije (dve leti pred uradom za vojno produkcijo); (d) ustvaritev odbora proti inflaciji; (e) ustvaritev agencije za delovno silo, ki bi delovala na prostovoljni bazi; (f) preiskava stanovanj in program; (g) korporacijo za malo vojno industrijo za pomoč malim podjetnikom.
3. SODELOVAL je z administracijo, da dobi polno moč za kontrolno cen in stabilizacijo, toda je bil proti vladni pomoči pri raznih rehabilitacijah.
4. BIL JE PRVI, ki je zahteval (a) presto pošto za vojake; (b) večjo plačo vojakom; (c) denarno pomoč odvisnim; (d) državno glasovnico za vojake; (e) politične informacije brez cenzure. Deal je za izboljšanje zmehanih in nepoštenih odredb za novčenje ter ponovno zahteval, da se klasificira moške na podlagi starosti in družinskega statusa. Podprl je predlog G.I.
5. PODPRL je predlog Connallyja za mednarodno organizacijo slobodnih narodov ter da se rabi silo, s čimer bi se preprečilo napade in svetovno vojno.
6. PODPRL je odredbe za socialno varnost ter je zapisal tozadevno točko v platformo republikanske stranke 1944.
7. PODPRL je vse predloge, da se zmanjša ali prepreči zaposlavljenje črncev.
8. BIL JE NAČELNIK republikanskega komiteja v senatu in načelnik komiteja za resolucije na republikanski konvenciji 1944.

Issued by
Robert A. Taft, Campaign Committee
John B. Hollister, Chairman,
Cincinnati, Ohio

33% do 40% popusta na vsem pohištvu!

Od danes naprej se vrši v naši prodajalni pohištva na 6019 St. Clair Ave. splošna razprodaja vsega blaga. Razprodali bomo vse prav do golih sten, ker bomo potem prodajalno preuredili, ker je bila poškodovana po ognju 20. oktobra.

RAZPRODAJA JE SAMO ČEZ DAN, KER V POSLOPU NI ELEKTRIKE ZA LUČI.

Rojaki, okoristite se s to izredno priliko in pridite po razne hišne potrebščine. V nekaj dneh mora biti vse razprodano, zato se požurite.

A. GRDINA IN SINOVI

6019 ST. CLAIR AVE.

ZA SODNIKA OKRAJNE SODNIJE

(For Judge of Court of Common Pleas)

Termin, ki se začne 3. januarja, 1945

(Term commencing January 3, 1945)

X | Perry A. Frey

DAROVANA

Česki napisal Alojzij Dostal

Zgodovinska povest iz dobe Slovanskih apostolov

(Nadaljevanje)

Z boleštvu v srcu se loči slednjič od ljubljene kraja, desni- co pritisne na čelo, da bi lažje pozabila preteklost. Novo življenje se ji odpira pred očmi. Poznala je pravo vero, ali vrhu tega se ji zbuja v srcu nov, do sedaj nepoznan čut — čut ljubezni.

Zadnjikrat se ozre Cvetana po dolinici. Kmalu jo zakrije temni gozd. Kragulji pa prilete pod lipo po bogovom pripravljeno dar, a danes niso ničesar našli; zato se začno med seboj kljuvati.

VI.

Z odhodom slovanskih veroučiteljev je tudi mir odšel iz Moravskega. Dolgo se je vojskova, moravski knez Rastislav z Ludovikom Nemškim, predno si je pribojeval neodvisnost. Rastislav je ljubil svoj narod in njegova edina želja je bila svoboda domače zemlje. In zato se je ne mašo žalostil, ko je videl, da slavo- vohlepi posinovljenci Svato- pluk za njegovim hrptom so- vražniku roko stiska in da je Nitransko pokrajino, kjer je vladal, izročil Ludoviku v varstvo. Kaj čuda, da je nameraval izdajalca umoriti! Poslal je ba- je svoje privržence, da bi Svato- pluka kaznovali s smrtjo. To- da zvit Svato- pluk se je znal og- niti nastavljeni pasti in je ujel Rastislava na zvit način ter ga izročil na milost in nemilost Karlmannu, njegovemu največ- jemu sovražniku. Blagega mo- ravskega kneza Rastislava so vrgli kakor hudodelnika v ječo. In to se je zgodilo s pomočjo lastnega posinovljenca. Nekoli- ko je bil seveda sam kriv, ker je izrekel tako ostro sodbo nad njim, — toda kaj pa izdajalec domovine drugega zasluži?

In Svato- pluk je bil res izda- jalec.

Rastislav je bil nemškemu dvoru vedno trn v peti. Kako se je razveselilo srce Ludoviku, ko so vklebili nesrečnega kneza v okove, ko so ga zaprli v ječo, ko je bil nevarni sosed oropan prestola! Hotel je ustanoviti ve- liko slovansko državo in jo po- rediti samo enemu nadškofu, a glej, njegovi načrti so uničeni in on sam čaka kakor premaga- ni lev v Reznu usode iz rok naj- večjih neprijateljev. Kje so se- daj njegovi veliki načrti!

Klical je slovanske pridigarje in odklonil nemške, da bi bila njegova država neodvisna, svo- bodna — in sedaj?

Karlmann je pridrl v zapu- ščeno Moravsko, polastil se je mest in gradov, pustil je v njih svoje posadke ter je imenoval za namestnika grofa Engelsalka in Viljema. Tudi se ni sramoval

omadeževati si rok s tatvino in je vse Rastislavove zaklade od- peljal s seboj v Korotan.

To vse se je zgodilo nenavad- no hitro, da Moravci niso imeli časa, da bi se uprli nemške- mu nasilju. —

Na kraljevem dvoru v Reznu se je vršila sodba, kakršnih je malo v svetovni zgodovini. Lu- dovik se je povrnil iz Porina in sklical Franke, Švabe in nekoli- ko Slovanov, Svato- plukovih pri- vržencev, da bi sodili Rastisla- va. Moravski knez — pred nem- škim kraljem!

Kakor navadnega zločinca pripeljejo Rastislava pred sod- ni dvor v verigah. Obličje je u- padlo in postava slovanskega junaka sključena, te oko je še polno ognja in neupogljive sile. Ni ga omamila blešč Ludovikove- ga dvora. Smelo se ozira knez v oči navzočim Frankom, Sasom in Švabom; a ko zagleda Slova- ne, takrat se zmrača njegovo o- ko. Bolestna poteza se mu nare- di okoli ust in komaj slišno še- pečejo njegova usta:

"Bodite pozdravljeni, bratje, ali se tukaj srečamo?"

Ludovik sam je odklonil vsa- ko sodbo. Morda se mu je do- zdevalo, da ni vreden izreči so- dbo nad plemenitim možem. Ko bi pravičniti sodil, bi ga morebiti obli- ra rdečica sramu in črv vesti bi se mu oglasil.

Kakor Pilat si umije roke in izroči obsodbo Rastislava na- vzočim Frankom, Švabom in Slovanom in moravski knez je bil obsojen na smrt. Toda kakor se zver rada poigrava s svojim plenom in mu prizanaša, tako je hotel biti milostljiv tudi Lu- dovik.

Spremenil je smrtno obsodbo v toliko, da naj Rastislava sa- mo oslepe in zapro do smrti v samostan. Proti tej "milostljivi" sodbi je pač smrt še dobrota.

"Ne — smrt hočem, smrt; u- smilite se me!" prosi skoro na kolenih Rastislav. "Nikdar več videti solnčne luči, krasnega modrega neba, lepih krajev v lastni domovini — vedno biti za- prt v tesni celici . . . jaz, jaz, kateremu je bil nebesni obok majhen, ki sem hotel združiti slovanske narode v veliko, silno državo! O Bog! Boljša je smrt v mukah, kakor tako življenje! Usmiljenje!"

Straže ozirajo proč, sodniki klanjajo glave, Ludovik se pa zadovoljno smehlja. Rekl smo, da se zver igra s svojo žrtvijo in se veseli njenega strahu, lju- dje so pa včasih še hušji kot zverina.

A le za hip je premagala Ra- stislava bolest. Potem pa po- vzdigne glavo, ponosno se ozre po svojih nasprotnikih. Oko mu

zažari in skoro zaničljivo govo- ri: "Tudi če me uničite, se bo Moravska vendar le vzdignila in vam vse poplačala. Namestu mene bo nekdo drugi združil brate Moravce s Slovani v eden velik, močan narod, do katerega pa vi ne boste imeli nobene mo- či. Mene ste pogubili, a tega ne boste."

"In kako se glasi ime tiste- ga slavnega moža?"

Ludovik je to vprašal z za- smehljivim glasom, ko je bil že na potu iz dvorane.

"Nisi vreden, da čuješ to ime, a bodi. To vedi, da tam, kjer sem jaz nehal delovati, začne drugi; da se neizvršenega de- la poprime krepka roka in po- loži temelj veliki državi, ki se vam bo mogla vedno upirati; deloval bo za menoj z besedo in dejanjem — Metod."

"Metod?" se zasmehja Lu- dovik, da so se tresle stene. "To se pa zelo motiš. Metod je v na- ši moči in kakor ti tudi on ne bo videl več Moravskega."

Po teh besedah odide Lu- dovik zmagovalno iz dvorane, v svesti si, da je popolnoma poni- žal svojega nasprotnika.

Rastislav sklone roke, obličje mu prebledi še bolj kot prej, ko je slišal svojo lastno obsodbo. Malo, da se ni zgrudil moravski junak na tla. Bil je uničen, poni- žan, a to ga ni toliko bolelo, kakor grozna vest, da je zadel ista usoda tudi Metoda, da je Moravska popolnoma zapušte- na, brez vsake obrambe pred grabežljivimi sosedi.

"Draga domovina", vzklikne, "sedaj je v resnici hudo s te- boj. Trdno sem upal na Metoda, da utrdi vero v deželi, da zdru- ži pod zastavo božje ljubezni vse slovanske kraje, da se ta složna močna država smelo po- stavi v odpor vsem navalom. A žal, sedaj ni nobenega, ki bi to- lažil in bodril zapuščene Morav- ce. Tudi vera še ni dosti ukore- njena, mnogo poganov je še, mnogo dela in ti, na katerega se je vse zanašalo, zdihuješ v ječi. Čarovniki bodo zapeljevali ljudstvo in izdajalec domovine sedi na prestolu. O Bog, kako zelo izkušaš nekatera ljudstva."

Knez zaplaka kakor otrok. Bolest mu stiska prsi. A kakor prej, se vzravna kvišku in raz- tekne ude, da so skoro okovi na rokah pokali. Straža priskoči, sklone verige tesneje in ga od- pelje v ječo, da bi izvršili nad njim grozovito obsodbo.

"Zvezali ste leva v okove, iz- trkali ste srce moravski domo- vini in sedaj, lopovi, se vržete še na mrtvo truplo —"

V tihi samostanski celici sedi mož kakor ovenel cvet. Oprava je preprosta, na stenah vise po- dobe, na prednji steni je križ in na klečavniku človeška loba- nja. Okno je majhno in omreže- no, kot v ječi. Drevesna veja si- li v okno; zastoj, tu je izgub- ljeno življenje. — "Večna te- ma! Nikoli ne prešine solnčni žarek praznih dolbin, mojih o- či. O Bog, kako strogo kaznu- ješ že tu na svetu. In kakšna je moja krivda? Da sem preveč ljubil domovino, da sem hotel ustanoviti slovansko državo,

močno v notranjosti, slavno na- zunaj. In vsled te ljubezni bi bil kmalu umoril izdajalca . . . Da, Nitransko sem mu dal v o- skrbo, a jo je izročil Nemcem, da si prilobi njih prijateljstvo in ž njim moravski prestol . . . Sedaj je uničeno vse upanje, ka- kor se razleti kapljica vode ob kamnu!"

Rastislav si zakrije z ro- kami oči in globine. Ni čutil to- liko telesnih bolečin, kakor du- ševnih.

"Tudi to upanje so mi vzeli, da bo Metod moravski angel varuh, osvoboditelj in tolažnik v teh hudih časih! Tudi on je u- jet, tudi on je v sovražnikovi o- blasti! In v to so mu pomogli bratje! Nehvaležno prijatelj- stvo!"

Rastislav globoko sklone gla- vo.

"Gospod, ne vdajaj se toliki žalosti!"

Knez poskoči kvišku in upre prazne dolbine v ono stran, od koder je prihajal glas. Pozabil je, da so mu oči iztaknili, da so mu z razbeljenim železom vzeli pogled. Ko spozna zmoto, pade nazaj na trdo, hrastovo klop.

(Dalje prihodnjič)

ROBERT A. TAFT KANDI- RA ZA PONOVO IZVO- LITEV V SENAT

Leta 1913 je Robert A. Taft graduiral iz Harvard odvetniške šole z najboljšim uspehom. I- stega leta je bil z najvišjimi častmi izvršil izpit za sprejem k Ohijjski odvetniški zvezi. Z odvetništvom se je bavil do leta 1939, ko je bil izvoljen z veliko večino v senat.

Leta 1930 je bil izvoljen v ohijjski senat, kjer je bil do leta 1932. Leta 1938 je naznanil svo- jo kandidacijo za U. S. senat na republikanskem tiketu in bil je izvoljen z 75,000 glasov ve- čine nad njegovim demokrat- skim kandidatom Robert J. Bulkley, ki je imel podporo no- vega deala in organizirane de- mokratske mašine.

Taft sedaj končuje svoj prvi termin v senatu in je kandidat za ponovno izvolitev. V republi- kanski stranki si je utrdil svoj prestiž in je ena izmed vodilnih osebnosti v stranki.

Podprimo borbo Amerike za demo- kracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znanj!

Decorate Marine Divebomber

Maj. Elmer G. ("Iron Man") Glidden Jr., of Situate, Mass., veteran of a record-breaking 104 divebombing missions against the Japs, is decorated somewhere in the Marshalls with the Air Medal by Brig. Gen. Louis E. Woods of Washington, D. C., commanding general of the Fourth marine air wing. Glidden led the "Ace of Spades" squadron. He is now assist- ant wing operation officer.

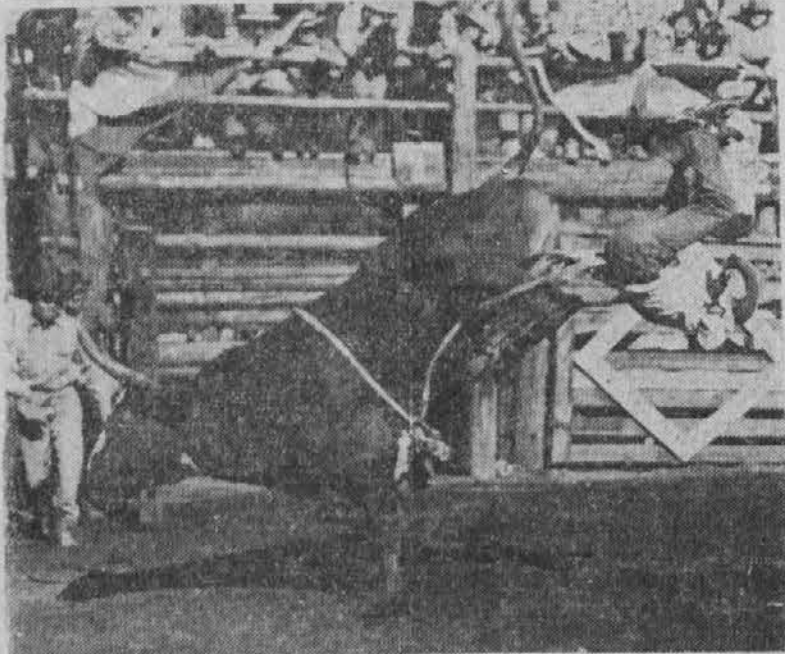
NAŠE GLOBOKO SOŽALJE!

Globoko užaljeni, v tej žalostni uri, ki je zadela družino, sorodnike, prijatelje in tudi vložnike banke, ter tiste, ki so imeli z bančnim poslo- vanjem kaj opraviti, ki so vsi zgubili priljubljenega poslovođa banke, družina pa ljubljene očeta in soproga

Joseph L. Surtza

ki je nenadoma preminil v petek opoldan, ko je vestno vršil bančno po- slovanje ter bil uslužben pri temu podjetju slovenske banke: 24 let.

V imenu bančnega podjetja DIREKTORIJ izraža svoje globoko sožalje!

RODEO STARS RETURN

The big show with 42 events includes champion cowboys and cowgirls, directly from the big Madison Square Garden rodeo, also features the transcontinental bus jump. Buck Steele, film star, with Silver King, his trained horse, Jolly Duke and his funny auto, trick riders from the west — these and many other star acts are in the Wild West Rodeo at Public Hall.

Za delavce

Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKÉ ZA OSKRBNICE

za poslojpa v downtownu
Polni čas šest večerov v tednu
od 5.10 pop. do 1.40 zj.
Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo
Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Mali oglasi

Dajte vaš fornec sči-
stiti sedaj! Boljša
postrežba in boljše
delo. Fornec in dim-
nik sčističen po "vacuumu"

\$4 do \$6

National Heating Co.

Postrežba širom mesta

FAirmount 6516

EN. 7215

Pridemo iskati in pripeljemo
nazaj

St. Clair Repair Service

EKSPERTNA POPRAVILA
na pralnih strojih, vacuum čiš-
tilcih in električnih predmetih

7502 St. Clair Ave.

ZGRADITE ALI KUPITE DOM!

Zakaj bi plačevali najemni-
no? Pridite k nam, da vam po-
magamo zgraditi ali kupiti
dom. Mi imamo na stotero na-
črtov, izmed katerih si lahko
izberete.

Mavec & Co.

Builders—Realtors

17110 Lake Shore Blvd.
IV. 4900

Imate zdravniške predpise

Ko vam zdravnik predpiše
zdravila, je važno, da so ista
skrbno in pravilno sestavljena.
Naša lekarna je za natančno in
dobro sestavo zdravniških pred-
pisov, prejela že štiri trofeje.
Prinesite vaše predpise k nam.

Mandel Drug Lodi Mandel

PH. G. PH. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30
dopolnilo do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

Stanovanje je prazno

Takoj se lahko selite — Hiša
za 2 družini, 4 sobe zgoraj, 4
spodaj. 2 forneza. Dober nakup
za \$5,700. STRAINIC REALTY
CO., 15607 Waterloo Rd., IV.
6561 — KE. 4120.

Dr. Kernovo

Angleško-Slovensko berilo

(English Slovene Reader)
je pripravno za učenje an-
gleščine ali slovenščine.
Dobi se v naši tiskarni

Toolmakers

Radial Drill Press

Engine Lathe

operatorji

Turret Lathe

operatorji

Nočno delo

Visoka plača od ure poleg be-
nusa za nočno delo

THE YODER COMPANY

5500 Walworth Ave.

(2 cesti od Lorain in W. 53 St.)

Mali oglasi

ČE POTREBUJETE novo streho ali pa
če je treba vašo streho popraviti, se
obrnite do nas. Izvršimo velika in maj-
hna dela na trgovskih poslopijih in do-
movih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave. — CH. 8376-8377
Ob večerih: ME. 4767

Hiša s 8 sobami

za eno družino; v zelo dobrem
stanju, ter garaža za 2 avta, se
proda po zmerni ceni. Podro-
bnosti se poizve na 14410 Aspire
wall Ave.

Sandwich & Lunch

trgovina naprodaj. \$400 tedne-
skega dohodka; \$125. pre-
stanka. Moderna oprema in pre-
da se poceni radi solastništva.
Zglasite se med 2. in 4. uro pop.
11702 Buckeye Rd.

Poceni

se proda moderno urejen lepo-
tični parlor. Lastnik je v bo-
nišnici. Prva ponudba ga dobi.
Vprašajte zgoraj pri Mrs. Mins.
7040 Broadway.

HIŠE

popravim in prenovim

ter vršim vsakovrstna mizar-
ska dela. Delo točno in zadovolj-
vo. Izdelujem znotranja in na-
njanja dela.

J. K.

1246 E. 58 St. — EN. 1182

Dvojica

dobi 3 sobe in kopalnico v po-
menito za opravljanje hišnega
opravila. Nič kuhe. Pokličite
YE. 6910.

J. G. Electric Repair

HE. 7000

Točna postrežba — delo kakovostno
Brezplačno pridemo iskati in popra-
vimo nazaj. Popravimo in prenovimo
velike in majhne električne mašine.
Vprašajte za JOE GORJANC.

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3083

Prvovrstna popravila na vseh
vrst radio aparatih

Rice Refrigeration

SALES AND SERVICE

Popravimo vacuum čistilne mašine
stroje in vse električne predmete
704 E. 140 St., GL. 6415